

Odbor za međunarodnu trgovinu

2023/0464M(NLE)

28.11.2023

MIŠLJENJE

Odbora za međunarodnu trgovinu

upućeno Odboru za razvoj

koje sadržava prijedlog nezakonodavne rezolucije o sklapanju Sporazuma o partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD), s druge strane (2023/0464M(NLE))

Izvjestiteljica za mišljenje: Samira Rafaela

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za međunarodnu trgovinu poziva Odbor za razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja zaključenje pregovora o novom Sporazumu o partnerstvu između Europske unije i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD) i njegove sveobuhvatne ciljeve u pogledu postizanja UN-ovih ciljeva održivog razvoja i poštovanja Pariškog sporazuma; ustraje u tome da je Odluci Vijeća o privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU trebala prethoditi suglasnost Parlamenta; ističe važne političke, gospodarske i kulturne veze između EU-a i OAKPD-a; naglašava da EU doprinosi održivom gospodarskom razvoju u zemljama OAKPD-a i jačanju njihova položaja u globalnom trgovinskom sustavu; ističe da se Sporazumom o partnerstvu OAKPD-EU neće promijeniti trgovinski dogovori između EU-a i zemalja OAKPD-a i da će se partnerstvo i dalje temeljiti na zasebnim trgovinskim sporazumima i instrumentima, posebno na regionalnim sporazumima o gospodarskom partnerstvu i općem sustavu povlastica (OSP); poziva Komisiju da osigura da se svi njezini trgovinski instrumenti usmjereni na zemlje OAKPD-a, kao što su sporazumi o gospodarskom partnerstvu, OSP i pomoć za trgovinu (*Aid for Trade*), međusobno osnažuju i da se vode načelom usklađenosti politika radi razvoja;
2. pozdravlja opći cilj Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU da se podupre integracija zemalja OAKPD-a u svjetsko gospodarstvo; ističe da taj sporazum sadrži poglavlj o trgovinskoj suradnji u kojem se potvrđuje predanost provedbi i jačanju sporazumâ o gospodarskom partnerstvu te se utvrđuju, netaksativno, zajednički prioriteti i odredbe o trgovini i održivom razvoju, olakšavanju trgovine, trgovini uslugama, promicanju multilateralizma i uklanjanju necarinskih prepreka; posebno pozdravlja upućivanja na socijalne i okolišne standarde te standarde na tržištu rada, društveno odgovorno poslovanje, odgovorno poslovno ponašanje i poštovanje prava na donošenje propisa u cijelom sporazumu;
3. naglašava da bi ključna uloga sporazumâ o gospodarskom partnerstvu između EU-a i afričkih zemalja trebala biti promicanje dugoročnog i održivog razvoja, smanjenje siromaštva i poticanje regionalnih integracija; prima na znanje različita stajališta o sporazumima o gospodarskom partnerstvu i poziva Komisiju da to pitanje riješi izgradnjom povjerenja i uzajamnog razumijevanja u pogledu koristi i razloga za zabrinutost povezanih sa sporazumima o gospodarskom partnerstvu; svjestan je potencijalnih pozitivnih i negativnih učinaka koje bi novi Sporazum o partnerstvu između EU-a i članica OAKPD-a mogao imati na trgovinu unutar Afrike; ustraje u tome da bilo koje negativne učinke na trgovinu unutar Afrike treba izbjegći i u njihovom rješavanju blisko surađivati s našim afričkim partnerima; poziva Komisiju da održi političku, financijsku, tehničku i političku pomoć koja se zemljama OAKPD-a pruža u skladu s njihovim procijenjenim potrebama, a posebno afričkim partnerima za neometanu provedbu kontinentalnog područja slobodne trgovine u Africi, s ciljem promicanja trgovine unutar Afrike; ustraje u tome da je sve trgovinske dogovore sa zemljama OAKPD-a potrebno popratiti izgradnjom kapaciteta i tehničkom pomoći kako bi se učinkovito poduprla njihova provedba; ponavlja svoj zahtjev da se prije pregovora o novim sporazumima o gospodarskom partnerstvu provede detaljna analiza njihova

učinka na lokalna gospodarstva, regionalnu integraciju, gospodarsku diversifikaciju i ciljeve održivog razvoja;

4. poziva Komisiju da osigura da sporazumi o gospodarskom partnerstvu između EU-a i afričkih zemalja budu na korist trgovini unutar Afrike i afričkom stanovništvu;
5. ponovno upućuje poziv Komisiji da provede mjere kao što je zabrana uvoza proizvoda povezanih s teškim kršenjima ljudskih prava poput prisilnog rada ili najgorih oblika dječjeg rada; naglašava važnost uključivanja cilja borbe protiv prisilnog rada i dječjeg rada u poglavlja trgovinskih sporazuma EU-a o trgovini i održivom razvoju;
6. ustraje tome da odredbe toga sporazuma o trgovini i ulaganjima moraju biti na korist svim strankama kako bi se zajamčilo ravnopravno partnerstvo; naglašava potrebu za postizanjem odgovarajuće ravnoteže u pogledu koristi za EU i zemlje OAKPD-a, u skladu s pravima i obvezama stranaka u okviru Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU; poziva Komisiju da zajamči da će zemlje, građani i industrijski sektori i EU-a i OAKPD-a imati korist od trgovinskih odnosa; poziva Komisiju da potiče održiv i uključiv razvoj i rast; poziva Komisiju da osigura da taj sporazum bude temelj za jačanje gospodarskih odnosa između stranaka na uzajamno koristan način, povećanje globalnog tržišnog udjela poduzeća iz EU-a i OAKPD-a te za jačanje uloge lokalnih poduzetnika te malih i srednjih poduzeća; ističe da bi pri tome trebalo povesti računa o različitim razinama razvoja i omogućiti im da zaštite svoje industrije u povojima, pruže potporu malim poljoprivrednim gospodarstvima i ispunе standarde održivosti EU-a i međunarodne standarde održivosti za izvoz svojih poljoprivrednih proizvoda; poziva Komisiju da to pitanje djelotvorno riješi te da u postupku revizije sporazumâ o gospodarskom partnerstvu konkretno zajamči pristup tržištu EU-a proizvođačima OAKPD-a; poziva Komisiju da promiče održiva ulaganja za unapređenje digitalne i zelene infrastrukture u zemljama OAKPD-a, u skladu sa svojom obvezom na temelju Klimatskog pakta iz Glasgowa, i pritom osigura odgovorno upravljanje prirodnim resursima i sirovinama;
7. poziva Komisiju da podrži sve aktivnosti povezane s razvojem znanosti, tehnologije, istraživanja, inovacija i digitalne transformacije, koje znatno doprinose ubrzanju održivog razvoja, te da podupre zemlje OAKPD-a u njihovim odlučnim naporima u tom procesu; ustraje u tome da se pri provedbi odredbi povezanih s trgovinom novog Sporazuma o partnerstvu između OAKPD-a i EU-a nikoga ne smije zapostaviti te da treba doprinijeti poticanju i povećanju strateških ulaganja, stvaranju radnih mesta, jačanju uloge privatnog sektora i jačanju gospodarske i trgovinske suradnje;
8. podsjeća na važnost pružanja potpore malim poljoprivrednicima i razvoju lokalnih i regionalnih proizvoda i tržišta, na način da se izbjegne promicanje isključivo izvozno orijentiranog modela poljoprivrede i osnaže strukture kružnih gospodarstava, trgovina i trgovinska suradnja, što bi moglo doprinijeti sprečavanju daljnje deforestacije i procesa jagme za zemljишtem;
9. pozdravlja činjenicu da su stranke u članku 83. Sporazuma preuzele obvezu „poduzimati mjere za suzbijanje utaje i izbjegavanja plaćanja poreza i drugih štetnih poreznih praksi”; poziva EU da podrži zemlje OAKPD-a u borbi protiv nezakonitih finansijskih tokova i utaje poreza od strane poduzeća i multinacionalnih poduzeća iz

EU-a te da osigura da se porezi plaćaju tamo gdje se stvara dobit i stvarna gospodarska vrijednost kako bi se zaustavilo smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti;

10. poziva EU da u postojećim sporazumima o gospodarskom partnerstvu i budućim sporazumima o trgovini i suradnji sa zemljama OAKPD-a preispita ograničenja izvoznih carina, odredbe Svjetske trgovinske organizacije plus i odredbe o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva;
11. naglašava da bi se odredbe o održivosti trebale temeljiti na ciljevima i obvezama na koje su pristale obje strane; prepoznaće da stranke sporazuma mogu imati različita tumačenja održivosti i vodi računa o njihovim razinama razvoja i političkim prioritetima; poziva da se provede procjena razlika u tumačenju i primjeni Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU, čime bi se moglo poboljšati razumijevanje zajedničkih ciljeva održivosti među svim stranama i poduprijeti načelo UN-a o dobrovoljnem prethodnom i informiranom pristanku; poziva da se u sve sporazume o gospodarskom partnerstvu o kojima se trenutačno pregovara, kao i u buduće sporazume, sustavno uvrste provediva poglavlja o trgovini i održivom razvoju;
12. podsjeća na predanost Parlamenta europskom zelenom planu i pozdravlja trgovinske inicijative usmjerene na postizanje njegovih ciljeva, uključujući, među ostalim, mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama i zakonodavni prijedlog o obveznoj dužnoj pažnji; ustraje u tome da Komisija pozorno prati učinak tih inicijativa na trgovinu između EU-a i OAKPD-a i doneše popratne mjere za ublažavanje svih kratkoročnih poremećaja; uvjeren je da će te zakonodavne inicijative dugoročno dovesti do otpornijih i održivijih globalnih lanaca vrijednosti od kojih će koristi imati građani i poduzeća u EU-u i OAKPD-u;
13. poziva afričke i europske vlasti da se bore protiv nezakonitih finansijskih pojava, bijega kapitala, mehanizama izbjegavanja plaćanja poreza i gubitka nacionalnog dohotka zbog smanjenja carina, što predstavlja iznos 12 puta veći od godišnjeg iznosa službene razvojne pomoći;
14. ističe privremeni dogovor o dijalogu između EU-a i zemalja OAKPD-a o pitanjima povezanim s temeljnim pravima i drugim ključnim elementima; prepoznaće snažnu komponentu ljudskih prava u sporazumima o gospodarskom partnerstvu; podsjeća na pravni položaj Sporazum o partnerstvu OAKPD-EU, uključujući klauzule o suspenziji iz članka 101. stavka 8. u slučaju kršenja klauzula o ljudskim pravima; naglašava važnost političkog dijaloga i postupaka savjetovanja kako bi se osigurala učinkovitost tih klauzula i poziva Komisiju da zajamči pravilnu primjenu klauzula o suspenziji u slučaju kršenja ključnih elemenata sporazuma, kao što su odredbe povezane s ljudskim pravima, demokratskim načelima i vladavinom prava; naglašava da suspenzija odredbi ne bi trebala biti na štetu građana, već bi trebala biti usmjerena na one koji su odgovorni za kršenja tih ključnih elemenata; naglašava važnost dijaloga te strukturirane i djelotvorne suradnje s civilnim društvom u provedbi sporazuma, među ostalim u pogledu trgovinskih pitanja, jer će se time osigurati transparentnost, odgovornost, dobro upravljanje i demokratska vladavina te pospješiti ključni elementi; pozdravlja uključivanje mehanizma savjetovanja kao pozitivnog i razlikovnog obilježja sporazuma; nadalje pozdravlja snažnu parlamentarnu dimenziju sporazuma i obvezuje se na praćenje njegove provedbe;

15. snažno ističe važnu poveznicu između trgovine, iskorjenjivanja siromaštva, borbe protiv nejednakosti i potpore održivom razvoju, pod uvjetom da se uspostave odgovarajuće institucije; poziva Komisiju da izvješćuje Parlament o tome kako aspekti sporazuma povezani s trgovinom i ulaganjima doprinose postizanju ciljeva održivog razvoja; snažno naglašava važnost uzimanja u obzir ciljeva održivog razvoja u postupku revizije sporazumâ o gospodarskom partnerstvu; ističe ulogu žena i mlađih u gospodarstvima i društvima zemalja OAKPD-a; uviđa da se odredbama sporazuma o trgovini i ulaganjima poduzimaju odgovarajući koraci kako bi se osigurala pristojna radna mjesta za sve i socioekonomski osnažile marginalizirane skupine; poziva Komisiju da poveća i zajamči sudjelovanje tih skupina u trgovinskim i ulagačkim odnosima između EU-a i OAKPD-a; naglašava da se osnaživanje žena i djevojčica mora postaviti u središte i potiče stranke da u bliskoj suradnji s dionicima poduzmu mјere za postizanje rodne ravnopravnosti, posebno u trgovini unutar Afrike te u okviru trgovinskih i ulagačkih odnosa između EU-a i OAKPD-a; poziva Komisiju da ažurira svoju komunikaciju iz 2009. o pravednoj i etičkoj trgovini;
16. zabrinut je, s obzirom na smanjenje prostora za djelovanje civilnog društva, zbog toga što su se stranke obvezale povećati djelotvorno sudjelovanje civilnog društva samo „prema potrebi”; poziva EU da promiče uspostavu institucijskih i operativnih struktura i mehanizama kako bi se osiguralo sustavno sudjelovanje civilnog društva putem transparentnog i otvorenog dijaloga i postupka savjetovanja s predstavnicima civilnog društva iz EU-a i zemalja OAKPD-a;
17. naglašava da bi se uzajamni odnos između EU-a i OAKPD-a trebao temeljiti na zajedničkim vrijednostima i da se gospodarski odnosi moraju razvijati na partnerskoj osnovi; ističe da je naš zajednički cilj osigurati stabilnost i blagostanje kako bi se zajamčio održiv gospodarski i socijalni rast;
18. smatra da Sporazum o partnerstvu OAKPD-EU može doprinijeti ciljevima trgovinske i ulagačke politike EU-a i zemalja OAKPD-a te preporučuje da Parlament da suglasnost.

**PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA ZA MIŠLJENJE PRIMILA INFORMACIJE**

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestiteljica za mišljenje izjavljuje da je tijekom pripreme mišljenja, prije njegova usvajanja u odboru, primila informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Dr. James Nyomakwa-Obimpeh (PhD)
Professor Robert Dussey, Togo's Minister of Foreign Affairs, African Integration and Togolese Abroad, the OACPS' Chief Negotiator and Chair of the Ministerial Central Negotiating Group
CONCORD Europe

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestiteljice za mišljenje.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	28.11.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Paolo De Castro, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Karin Kalsbro, Martine Kemp, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Michiel Hoogeveen, Javier Moreno Sánchez, Ralf Seekatz

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

30	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Gabriel Mato, Ralf Seekatz, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

4	-
ECR	Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen, Jan Zahradil
The Left	Emmanuel Maurel

0	0

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani